

er Meningen, at Snekogedsforretningen skal være en lønnet Bestilling, men kun at Sogneraadet, hvor det findes, at man gaar en Mand, som man kan betro det, for nær derved, har det i sin Magt at hyde ham Erstatning for det Arbejde, som man maa erkjende er mere, end man med Villighed kan forlange af ham. Jeg mindes ikke, om det ogsaa var det ærede Medlem — men jeg tror det — der undrede sig over, at der i § 27, som handler om Pligtjorsler, ikke er givet Sogneraadene den samme Myndighed til at kunne henvende sig med Betaling direkte til Byerne, som der er givet dem overfor Snekastningsarbejdet, idet man nemlig for Pligtjorslernes eller Pligtarbejdets Vedkommende kun har givet Anvisning paa Restancerne, men derimod for Snekastningsarbejdet paa selve Bidragene, uden Hensyn til, om der er Restance eller ei. Dette ligger selvfølgelig deri, at medens det ikke er anset for nødvendigt ligeover for Pligtjorslerne, har man netop for at fjerne den Indvending — som jeg ogsaa tror, at man gjør til Mere, end den betyder — at det kunde blive nødvendigt for Sogneraadet at have et stort Beløb samlet, givet Sogneraadene Anvisning paa, at de kunne saa at sige antecipere Indkrævningen af de kommunale Afgifter.

L. Larsen: Det maa være mig tilladt endnu at gjøre nogle Bemærkninger, forinden vi slutte Forhandlingerne om denne Lov. Det staar for mig, som om de Betragtninger, der ere fremkomne fra andre ærede Talere, navnlig have angaaet Snekastningen; men jeg tillod mig at anføre en Grund imod Loven, nemlig at den var uretfærdig overfor Husmændene og de mindre Jordbrugere, og til denne Grund synes jeg ikke, at de ærede Talere have taget tilstrækkeligt Hensyn. Jeg kan derfor ikke undlade endnu en Gang at fremhæve, at det forekommer mig, at man ved at afløse Pligtjorslerne og i det Hele det Naturalarbejde, som de mindre Jordbrugere og navnlig Husmændene have en uomtvistelig Ret til at være fri for, gjøre dem nogen Uret. Hvad angaar det, som blev fremfat af det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær), skal jeg tillade mig at bemærke, at hvis den kommunale Selvstændighed sfer saa megen Fyldest, at det ved Loven bliver slaet fast, at de kommunale Autoriteter kunne benytte den gamle Fremgangsmaade og kun, hvis de finde det for godt, behøve at tage Hensyn til det Nye, kan jeg godt gaa med til Loven, men det synes mig dog, at der er en Banfelighed tilføede, og det er den, at de mindre Jordbrugere nu ere udelukkede fra at udøve nogen egentlig Indflydelse paa Sogneraadets Sammensætning. Lad os altsaa i alt Fald først faae en mere udvidet kommunal Valgret, saa kan jeg nok være med til en Lov, som jeg vil kalde en Frivillighedslov, og som altsaa giver Valget mellem den gamle og den nye Fremgangsmaade, men det staar for mig saaledes, at

den gamle Vel er spærret ved Loven. Den ærede Minister berørte, som det forekom mig, paa en lidt fin Maade den Lettelse, Lovforslaget vil medføre for de Husmænd og Indrester, som gjøre 2 Dages Pligtarbejde. Jeg skal indrømme, at det ganske vist kan være mere heldigt for disse Folk at faae Betaling; men jeg tror, at de, saaledes som Forholdene nu ere, ikke søle nogen synderlig Gene ved, at de i Vinterens Tid ere pligtige til at yde nogle Dages Arbejde. Den ærede Minister talte om de mindre heldige Bestemmelser, som Loven af 30te December 1858 efter hans Mening indeholder angaaende de Snekastningspligtige, og jeg skal villig indrømme, at nævnte Lov muligvis kan være lidt generende overfor de større Eiendomsbesiddere; men medens disse Herrer ganske vist have Lov til at fremhæve Saabant, til at værne om deres Rettigheder og i det Hele til at søge at lette de Forpligtelser, som er paa lagte dem ved Lovgivningen — det har jo ogsaa vist sig, at de, og i Særdeleshed Godseierne have været meget parate til at værges sig imod en Fæstetvangslov — tror jeg ogsaa, jeg fra det Standpunkt, jeg indtager, nemlig de smaa Stattervedes, som svare fra 5 til 20 Rd. om Aaret, har Ret til at værne om Opretholdelsen af den Rettinghed, Lovgivningen hjemler os, til at være fri for Pligtjorsler. Dette er min Grund til, at jeg ikke kan stemme for det foresiggende Lovforslag, medmindre Sogneraadet faar Frihed til at vælge, hvad det anser for rigtigt, og medmindre den kommunale Valgret derhos bliver udvidet.

Sjörning: Jeg skal tillade mig at omtale et Par Punkter, som ikke hidtil ere bleven fremdragne, og som jeg dog maatte ønske at omtale allerede ved første Behandling, for at det eventuelle Udvalg kunde tage lidt Hensyn til mine Bemærkninger. Jeg tror, at det er en Feil ved den gjældende Landkommunallov, at den i saa særdeles mange Tilfælde kræver Amtsraadets Samtykke til de Beslutninger, som Sogneraadet tager. Naar man taler med Sogneraadets formænd og bellager, at det er blevet saa almindeligt, at de ikke ville være i deres Stilling længere end den Tid, hvori de efter Loven ere nødte dertil, og man spørger om Grunden dertil, hører man saa lidt, at det egentlig ikke er Administrationen af Sognet, som de ere hede af, men at det, der driver dem bort fra deres Stilling, dels er de mange Clemata og Indberetninger, som Ministeriet plager dem med, og dels den evindelige Brevvevling med Amtsraadet, idet de bestandig skulle søge Samtykke til Beslutninger, som de meget godt selv kunne tage. Nu mener jeg ganske vist ikke, at vi skulle gaa hen og gjøre Forandringer i denne nye Lov i saa Henseende; thi jeg anser denne saavel som den tilsvarende Lov for Kjøbstæderne for nogle af de bedste og nyttigste Love, vi nu have faaet i de senere Aar, men jeg